

BITWA POD KOMAROWEM

Po obronie przedpola Warszawy i zwycięskiej kontrofensywie znad Wieprza i Wkry polscy żołnierze ruszyli w pościg za wycofującymi się bolszewickimi dywizjami Frontu Zachodniego. Na południu zagrożeniem pozostawała niepokonana do tej pory 1. Armia Konna, która spod Lwowa rozpoczęła spóźniony marsz na Lubelszczyznę. Po nieudanej próbie zdobycia Zamościa, armia Budionnego przystąpiła do odwrotu, naciskana przez polskich kawalerzystów. 31 sierpnia stoczono pod Komarowem ostatnią wielką bitwę jazdy w historii.

“UŁANI, UŁANI, MALOWANE DZIECI...”

Uporczywa obrona Zamościa przez ukraińskiego płk. Marka Bezruczkę pozwoliła skoncentrować wokół miasta znaczne siły polskie. Otaczały one konarmiejęców. Jedno z najważniejszych zadań w bitwie wykonała 1. Dywizja Jazdy dowodzona przez gen. Juliusza Rómmla.

1. PUŁK UŁANÓW KRECHOWIECKICH

Nazwa pułku związana jest z miejscem słynnej szarży polskich kawalerzystów z 1917 roku, która uratowała od zniszczeń miasto Stanisławów na Ukrainie.

12. PUŁK UŁANÓW PODOLSKICH

Dowódcą pułku był przysły Komendant Główny Armii Krajowej (1943–1944), współodpowiedzialny za decyzję o wybuchu powstania warszawskiego - Tadeusz Komorowski.

81

39

14. PUŁK UŁANÓW JAZŁOWIECKICH

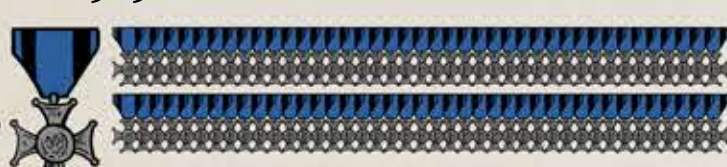
Nazwa pułku nawiązuje do Jazłowca na Podolu, gdzie oddział stoczył zwycięską bitwę z wojskami ukraińskimi w lipcu 1919 roku.

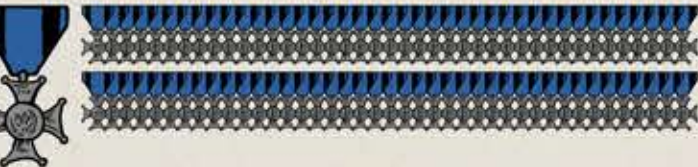
2. PUŁK SZWOLEŻERÓW ROKITNIAŃSKICH

Pułk odtworzono z dawnego 2. Pułku Ułanów Legionowych, który wślawił się heroiczną szarżą na rosyjskie okopy pod Rokitną w 1915 roku.

83

83

8. PUŁK UŁANÓW KSIĘCIA JÓZEFA PONIATOWSKIEGO

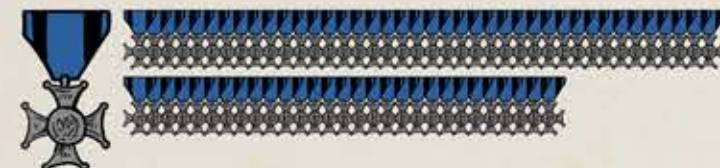
Pułk został utworzony już w 1784 roku, a podczas zaborów na służbie austriackiej zachował polską komendę i obsadę oficerską.

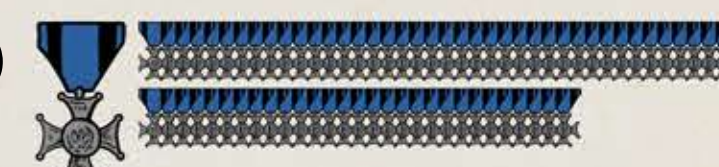
9. PUŁK UŁANÓW MAŁOPOLSKICH

Pierwsze szwadrony formowanego pułku walczyły już pod koniec 1918 roku na froncie z Ukraińcami. Pod Komarowem pułk poniósł największe straty - 120 zabitych i rannych, czyli 40% wszystkich polskich strat.

70

70

BATALION SZTURMOWY 1. DYWIZJI JAZDY

Składał się z trzech kompanii piechoty i karabinów maszynowych, które przewożone były na wozach konnych zapewniających szybkie tempo przemieszczania się. Dowodził nimi kapitan **Stanisław Maczek** - przysły bohater walk pancernych II wojny światowej, w tym dowódca słynnej 1. Dywizji Pancerniej.

Co dwudziesty uhonorowany **Srebrnym Krzyżem Orderu Wirtuti Militari** w latach 1918 - 1939 był weteranem któregoś z powyższych pułków biorących udział w bitwie komarowskiej.

PRZEBIEG BITWY

I FAZA - OBRONA ZAMOŚCIA

29-31 VIII 1920

Pięciokrotnie liczniejsza Armia Konna przez trzy dni bezskutecznie atakowała Zamość, którego broniło łącznie ok. 3000 żołnierzy polskich i ukraińskich. W tym samym czasie w okolicy koncentrowały się kolejne polskie oddziały, których zadaniem było okrążenia kawalerzystów Budionnego.

II FAZA - PORANEK

31 VIII 1920

Bolszewików zaatakowała od południa 13. Dywizja Piechoty, a od wschodu 1. Dywizja Jazdy, która zagroziła tyłom Armii Konnej. W tym samym czasie od północy natarła 2. Dywizja Piechoty Legionów. Zaciśnięte się kleszcze polskich wojsk groziły całkowitym zniszczeniem 1. Armii Konnej. Budionny rozkazywał więc swoim dywizjom szarżować na wszystkie strony, aby wybić w którymś miejscu “wyłom”, przez który mogłyby wyprowadzić kilkanaście tysięcy swoich jeźdźców.

III FAZA - PO POŁUDNIU

31 VIII 1920

Do decydujących walk doszło po południu, kiedy to czerwonoarmiści próbowali się przedrzeć na północny-wschód. Drogę zagroziła im 1. Dywizja Jazdy, której pułki atakowały kilkakrotnie. Do legendy przeszła brawurowa szarża 8. Pułku Ułanów pod dowództwem Kornela Krzczunowicza, polskiego Ormianina. Ostatecznie zapadająca noc, poniesione straty oraz zmęczenie uniemożliwiły pościg za Armią Konną, która choć pokiereszowana, wyrwała się z okrążenia.

PODSUMOWANIE

NAJWAŻNIEJSZA BITWA POLSKIEJ JAZDY od czasów bitwy pod Lipskiem, czyli od roku **1813**.

NAJWIĘKSZA BITWA POLSKIEJ JAZDY XX WIEKU

łącznie **5600** kawalerzystów.

ostatnia wielka bitwa kawalerii wydarzyła się **100** lat temu.